

Daf 4: PARTIAL ADMISSION OR FULL DENIAL

דף ד': "מודה במקצת" ו"כופר הכל"

Chaim lent 200 *shekels* to his good friend Eli. When the loan became due, it became clear that Eli was avoiding making repayment. Chaim had no choice but to sue Eli in the *beit din* (religious court.)

The *dayanim* asked Eli, "Did you borrow 200 *shekels* from Chaim?" Eli replied, "I borrowed only 100 *shekels*, not 200. Look here, I'm returning his 100 *shekels*, as I didn't even use them." Chaim said, "If he admits that I lent him 100 *shekels*, he is *'modeh be-miktzat,'* admitting to part of the loan. In such case, he is obligated to take a *shvu'ah*, oath, about the amount that he claims he did not borrow."

But, the *beit din* explained to Chaim that in this case the *halakhah* rules that Eli is not *"modeh be-miktzat,"* because he did not use the 100 *shekels* that Chaim had given him. The argument is only about whether Eli took an additional 100 *shekels*. This case is considered *"kofe ha-kol"* – since he denies the entire loan, and thus is not obligated to take an oath.

חיים הלך מאתים שקלים לחברו הטוב אלי. כאשר הגיע מועד הפרעון התברר שאלי מתחמק מהתשלום. לא נותרה לחיים ברירה אלא לתבע את אלי לביית הדין.

הדנינים שאלו את אלי: האם לווית מאתים שקלים מחיים? השיב אלי: לווית רק מאה שקלים, לא מאתים, והנה אני מחזיר לו את מאה השקלים שלו, בכלל לא השתמשתי בהם. אמר חיים: אם הוא מודה שהלווית לו מאה שקלים הרי הוא "מודה במקצת", מודה במקצת ההלוואה, ובמקרה כזה הוא חייב שבועה על הסכום שהוא טוען שהוא לא לווה.

אך בית הדין הבהיר לחיים כי במקרה זה נפסק להלכה שאלי אינו "מודה במקצת" מפני שהוא לא השתמש בכלל במאה השקלים שנתן לו חיים, וכל הוכוח הוא אם היו עוד מאה שקלים, ומקרה זה נחשב "כופר הכל", דהינו שהוא כופר בכל ההלוואה, ואינו חייב שבועה.

Daf 5: THE OATH OF ONE WHO DENIES AN ENTIRE LOAN

דף ה': שבועת הכופר בכל

Chaim lent money to Eli. When the time came for Eli to return the money, Eli did not repay the debt. Instead, he argued before the *Beit Din*: "That never, ever happened. I never borrowed any money from you." Such a case is called *kofe ha-kol*, and the defendant is not required to take an oath.

Still, *Chazal* required the defendant to take an oath *mi-de-rabbanan* (of rabbinic authority). This is because there is a *chazakah* (presumption) that a person does not sue another individual for no reason. If a person takes the trouble to sue, there must be some truth to the matter. Hence, *Chazal* decreed that the defendant must take an oath in order to discourage him from lying. Everyone fears lying under oath. If a person did indeed borrow money, he would, under oath, admit to the loan and repay it.

חיים הלך כסף לאלי, וכשהגיע הזמן להחזיר את הכסף, אלי לא פרע את החוב, וטען בביית הדין: "לא היו דברים מעולם. לא לווית ממך כסף כלל." מקרה זה מכונה "כופר הכל", ואין הנתבע חייב להשבע.

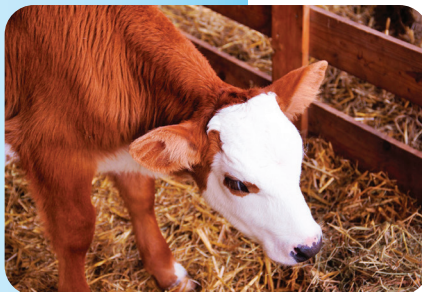
עם זאת, חכמים חיבו את הנתבע להשבע שבועה מדרבנן, זאת מפני שישנה חזקה שאדם אינו תובע את חברו לביית הדין בחנם, ואם הוא תבעו לביית הדין סימן שיש אמת בדבר. תקנו, אפוא, חכמים שבועה לנתבע, כדי שהוא ירתע מלהשבע לשקר, ואם הוא אכן לווה, הוא יודה בהלוואה ויפרע אותה, מפני שכל אדם חושש מאד וירא להשבע לשקר.

Daf 6: AN UNCONFIRMED FIRST-BORN

The *halakhah* regarding first-born states that a first-born animal of a kosher species born in the possession of an Israelite belongs to the kohen (priest). The kohen, in turn, sacrifices that animal as an offering in the Temple, and then eats from it.

Once, during one of his long trips, a man named Yossi noticed a non-Jew selling an animal at a particularly low price. Yossi immediately purchased the animal and brought it home. A short time later, Yossi was thrilled when it became clear that the animal was pregnant. She later gave birth to a calf.

Yossi was elated! He would now be able to fulfill the mitzvah of giving this calf to the kohen. But suddenly, he thought to himself, he had not known this animal from the day she was born. It was possible the new calf was not a first-born.

In the case of a *safek bechor*, “doubtful first-born,” *halakhah* stipulates that the kohen cannot require Yossi to give the calf in question to him, since it is uncertain whether or not the calf is a first-born. At the same time, Yossi is not permitted to eat the calf himself, as it is possible that that calf is, in fact, a first-born. Hence, this calf is considered an offering from which one is forbidden to derive benefit.

דף ו': "ספק בכור"

ההלכה בדיוני בכורות אומרת כי בכור בהמה טהורה שנולד לישראל, שיהי לכהן. הנהן מקריב אותו כקרבן בבית המקדש ואוכל את בשרו.

מעשה באדם בשם יוסי שבאחת מנסיעותיו הרחוקות הבחין בנכרי המוכר בהמה במחיר זול במיוחד. מייד קנה יוסי את הבהמה, הביאה לביתו ולאחר זמן מה גדלה שמחתו כאשר התברר שהבהמה המליטה עגל רך. יוסי כל כך שמח שעכשיו יוכל לקיים את המצוה ולתת את הבכור לכהן, אלא שלפתע הוא חשב לעצמו שהוא בעצם אינו מכיר את הבהמה הזו מיום הולדה, ויתכן שעגל זה אינו הבכור שלה.

לפנינו מקרה של "ספק בכור" וההלכה קובעת כי הנהן אינו יכול לדרוש מיוסי לתת לו את העגל, שהרי אין ודאות שהוא בכור, אבל מצד שני יוסי אינו רשאי להשתמש בעגל, כי יתכן שהוא בכור, ולכן העגל נחשב כקרבן שאסור בהנאה.

Daf 7: AN AUTHENTICATED DOCUMENT

Reuven lent money to Shimon. As Reuven's requested, Shimon wrote a proper promissory note, stating: "On such and such date, I borrowed such and such a sum from Reuven." Two witnesses signed the note at the bottom. Thus, Reuven had a document proving that Shimon owed him money. In the event that the date cited for repayment for the loan were to pass, and Shimon had not repaid the debt, Reuven would be entitled to approach the beit din and present the promissory note to them so that they might force Shimon to pay.

However, before the beit din can require Shimon to pay, they must take the following step: They need to bring in the witnesses to testify that the signatures on the promissory note were not forged so as to confirm that Reuven had not fabricated the document. After the witnesses validate the signatures, the note is then designated as a *shtar mekuyam*, “authenticated document,” i.e. a document that witnesses acknowledged and affirmed.

דף ז': "שטר מקיים"

ראובן הלוה הלוח כסף לשמעון. לבקשתו של ראובן נכתב שטר הלוואה כדת וכדיו. שמעון כתב: ביום פלוני לויתי מראובן כך וכך כסף. בתחתית השטר חתמו שני עדים, ועתה יש לראובן שטר הוכחה ששמעון חייב לו כסף. אם יעבר זמן הפרעון ושמעון לא יפרע את החוב, רשאי ראובן לגשת לבית הדין ולהציג בפניו את שטר החוב והוא יחייב את שמעון לשלמו.

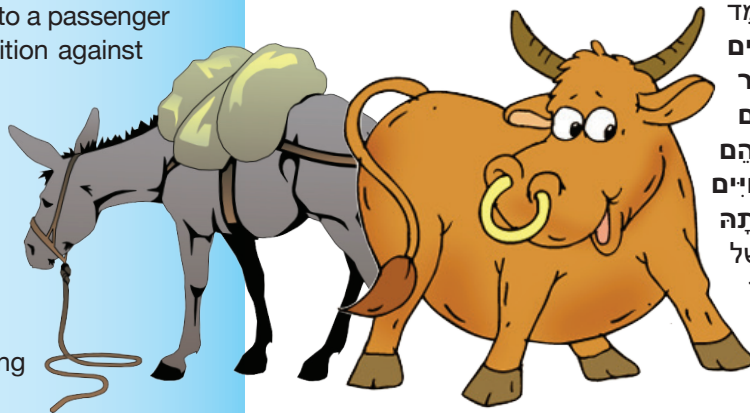
אבל, לפני שבית הדין יחייב את שמעון לשלם, הוא ינקט בפעולה הבאה: הוא יביא עדים שיעידו שהחתימות שעל השטר אמיתיות ואינן מזיפות, זאת כדי לוודא שראובן לא זיף שטר. אחרי שהעדים מאשרים את החתימות, השטר מכנה "שטר מקיים" - דהינו שטר שעדים קימוהו ואשרוהו.

Daf 8: "DO NOT PLOW USING AN OX AND A DONKEY YOKED TOGETHER"

A verse in *Parashat Ki Tetze* says: **"You may not plow using an ox and a donkey yoked together."** The Torah teaches that **it is forbidden for two different species of animals to work together**, regardless of the specific types. Though the verse relates to plowing, it is forbidden to use *"kilayim,"* a mix of breeds, in any type of labor. For example, it is forbidden to hitch an ox and a camel to a passenger wagon.

If, indeed, an ox and a camel had been hitched to a passenger wagon, who is it who transgressed the prohibition against using *kilayim*? It is clear that the coachman driving the wagon has transgressed the prohibition. However, on this *daf*, the Talmud teaches us that **the passengers have also transgressed, since, through their presence in the wagon, they have caused the animals leading the cart to move forward.** This is, after all, the natural behavior of animals: when they feel they are dragging something, they automatically move forward.

דף ח': "לא תחרש בשור ובחמר יחדו"

בפסוק בתורה בפרשת כי תצא נכתב פה: **"לא תחרש בשור ובחמר יחדו"**. כונת התורה היא שאסור לעבד ביחד בשני סוגים של בהמות, לא משנה מאיזה סוג. אף על פי שהפסוק מתניח לחרישה, אסור לעשות בכלאים כל סוג של מלאכה, למשל: אסור לרתם שור וגמל לעגלת נוסעים.

מי עובר על אסור כלאים בעגלת הנוסעים? ובכן, ברור לכולנו ל האסור, אולם שהעגלון המנהיג את העגלה עובר

התלמוד בדף זה מלמד אותנו שגם הנוסעים עוברים על אסור זה, מפני שבעצם ישיבתם בעגלה הם גורמים לבעלי החיים המנהיגים אותה ללכת. כי כה דרכם של בעלי חיים, שכאשר הם מרגישים שהם גוררים דבר-מה, הם מתקדמים.

Daf 9: A CORNER OF THE FIELD RESERVED FOR THE POOR

The Torah commands the owner of a field to leave a certain amount of produce, untouched, in the corner of that field, i.e., *"pe'ah,"* so that needy people might take from it.

A farmer named Avigdor owned many fields. At harvest time, God-fearing and good-hearted, Avigdor declared: "All needy people, please remember that tomorrow is the day I harvest my fields and leave behind the obligatory 'corner' for you." Many needy people came. Amongst them, a Jew dressed in an elegant suit stood out. "Why are you here?" one of the needy people asked. The man replied: "I have a poor neighbor who fell ill, and he asked me to come here on his behalf to acquire *'pe'ah'* produce for him."

"This man is righteous," several of the needy people nodded to themselves. However, on this *daf* we learn that **a wealthy man may not collect "pe'ah" on behalf of his needy friend, since only one who is entitled to acquire the produce for himself is able to collect a portion of the crop for a friend. And, since only the needy are entitled to receive produce from "pe'ah," the wealthy man is not allowed to acquire this produce for his friend.**

דף ט': מצות פאה

התורה מצוה על בעל שדה להשאיר בשדה כמות מסוימת של יבול ולא לקצר אותה כדי שעניים יקחו מיבול זה.

לאביגדור החקלאי היו שדות רבים. בהגיע עת הקציר הכריז אביגדור טוב-הלב וירא השמים: "כל העניים, נא לזכר, מחר אני קוצר את שדותי ומשאיר לכם "פאה". עניים רבים הגיעו, וביניהם בלט יהודי לבוש בחליפה מהדרת. "מה לך כאן?" שאל אותו אחד העניים, והוא השיב: "יש לי שכן עני שגפול למשכב, והוא בקש ממני לבוא ולזכות עבורו בפאה במקומו".

"צדיק האיש הזה", הנהנו עניים אחדים לעצמם, אבל בדף זה לומדים שהעשיר אינו יכול לתפס "פאה" עבור חברו העני, מפני שרק מי שיכול לקנות לעצמו מהתבואה יכול לקנות ממנה עבור חברו, ומאחר שמ"פאה" יכולים לזכות רק עניים, אין העשיר יכול לזכות עבור חברו.

Daf 10: DECLARING BANKRUPTCY

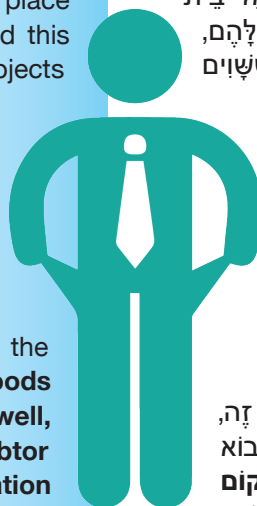
דף י"ז: פשיטת רגל

Shmuel's successful business had deteriorated, and he had borrowed a lot of money in an attempt to rehabilitate the enterprise. Sadly, his business was not blessed, and it collapsed financially. When those who lent Shmuel money heard what had happened, they arrived at his place of business to collect what was owed to them. The creditors did this knowing that at the business location there were a variety of objects worth quite a lot of money.

At the time that the creditors prepared to enter the business, they noticed a man whom they did not recognize. They asked him: "Sir, what are you doing here?" He replied: "My boss sent me to acquire goods on his behalf, since he has also lent money to Shmuel."

Their response to the other creditor's messenger was based on the words of this daf in the Talmud, which states: **"One who seizes goods on behalf of one creditor, when other people are owed as well, does not acquire."** This means: **If a person seizes goods of a debtor on behalf of another person, and that seizure causes a situation in which other creditors will be unable to collect what is owed to them, the agent may not take those objects. Therefore, if the boss (the principal) wants to acquire objects from Shmuel's business, it is his responsibility to collect the items himself, not through an agent.**

העסק המצליח של שמואל התדרדר והוא לווה כספים רבים כדי לנסות לשקם את העסק, אבל לא היתה ברכה בעסקו, והעסק קרס כלכלית. כאשר שמעו את האנשים שהלוו לו כסף, הם הגיעו אל בית העסק של שמואל כדי לגבות את החוב שלהם, זאת מכיוון שבבית העסק היו חפצים שונים ששוים כסף רב.

בשעה שהמלוים התארגנו להכנס לבית העסק, הם הבחינו באדם שאינו מוכר להם. מיד שאלו אותו: "אדוני, מה אתה עושה כאן?" והוא השיב: "הבוס שלי שלח אותי לקנות עבורו חפצים, כי גם הבוס שלי הלווה כסף לשמואל."

ענו לו האנשים על פי דברי התלמוד בדף זה, שאם הבוס רוצה לקנות מהחפצים עליו לבוא בעצמו, כי קיים כלל "התופס לבעל חוב במקום שחב לאחרים - לא קנה". כלומר: אדם שתופס מחפצים של בעל חוב עבור אדם אחר, והתפיסה היא גורמת לכך שאנשים אחרים לא יוכלו לגבות את חובם - לא קנה השליח את החפצים.

D'VAR TORAH: PARASHAT VAYAKHEL

דבר תורה: פרשת ויקהל

From the juxtaposition of Torah verses in *Parashat Vayakhel*, which connects between the construction of the *Mishkan* (Tabernacle) and the commandment to observe the Shabbat, the sages derived the 39 *melachot* (labors prohibited on Shabbat). The *melachot* are numerous and highly detailed, prohibiting a person from engaging in many activities they are accustomed to doing on weekdays. **However, from a different perspective, these numerous prohibitions collectively create a singular, significant "yes."** The restrictions of the Shabbat create a "sterile" and defined space for the family, for rest, for engaging in sacred and spiritual activities, and to be liberated from the labor of the weekdays. Just as the *Mishkan* was demarcated and defined, entry restricted to everyone, thereby allowing the Divine Presence to dwell there, so too the Shabbat is circumscribed and defined. Those who adhere to its boundaries also merit elevation and closeness to the Divine Presence.

מתוך סמיכות הפרשיות שיש בפרשתנו, בין מלאכת בניית המשכן לבין הציוי על שמירתה של השבת, למדו חכמים על כל ל"ט המלאכות האסורות בשבת. מלאכות שבת הן רבות ומפורטות ביותר ואסורות על האדם לעשות הרבה דברים אליהם הוא רגיל בימות החל. אולם, במבט אחר נתן לראות שכל האסורים הרבים הללו יוצרים דוקא "כן" אחד גדול. אסורי שבת יוצרים שטח "סטריילי" ומגדר למשפחה, למנוחה, להתעסקות בקדש וברוח, ולשחרור מעל המלאכה של ימי החל. כמו המשכן שהיה מתחם ומגדר ואסור בכניסת כל אחד, ובכך התאפשרה השראת השכינה, כך השבת מתחמת ומגדרת, והשומר על גדריה זוכה גם הוא לרוממות ולקרבה לשכינה.